

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 forint 60 krajczár.
Félévre . . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Kávételek).

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Növedékek

1898. évi 472

ÚJ ESZTENDŐ 1898.

*Legyen ez az új esztendő
Örömeiben gazdag,
Mint az istenáldott nyáron
A megrakott asztag!*

*Legyen a mi házunk táján
Olyan szelíd béke,
Mint a magas, kék mennyország
Szent végtelensége!*

*Legyen mindig jó barátunk
Az isteni kenyér,
Mely el nem hágy, s hűségével
De semmi föl nem ér!*

*Legyen házunk csendes méhes,
Hol ne legyen egy se',
Kinek mindig kicsiny, kecsés
A munka gyümölcse!*

*És uralja e hajlék a
Magyarok istenét,
Mert ő adja életünknek
Ez új esztendejét!*

Gerley Szerén.

Céd.

Ujévi beszámoló.

Jó gazda, ha az év végére jut, leszámol magával. Egyik lapra felírja kiadásait, másikra bevételeit, összehasonlítást tesz, kiszámítja hogyan gazdálkodott, nyert vagy veszített-e az év folyamán.

Vajjon milyen eredményre jutna a Bánffy-kormány, ha a magyar állam szempontjából számolna le az ő utolsó évi gazdálkodásának a következményeivel: mit nyert, mit veszített a nemzet?

Kezdjük felülről. Nyertünk tizenegy szobrot. Közülök tiz történelmünk nagyjait ábrázolja, egy pedig báró Bánffy miniszterelnököt. Hát hiszen örültünk is mi annak a tiznek eleget; ellenben a Hentzi-szohor még mindig ott áll Budán s eszünkbe sem jutott megkérdezni a mi örömben, hogy mi helye van ennek ama tiz között. Megnyertük a németek teljes barátságát s általában véve pajtáskodunk az összes nagyhatalmakkal, azonban ez a barátság aligha kerül nekünk kevesebbe, mint a mennyibe egy európai háboru kerülne. Nyertünk abban is, hogy a krétai hecz elsimult szépen, hanem ezt az örömet is 7 millió forinttal kellett megfizetnünk.

Hogy befelé tekintünk, volt egy nagy, komoly nyereségünk is s ez az, hogy a 67-iki kiegyezést az osztrák megbontotta s most mi visszanyertük a szabad kezünket arra, hogy saját államunk gazdasági élete fölött függetlenül rendelkezünk. Ez azonban nem kell a többségnek, hanem rimánkodik szépen az osztrákhöz, hogy szíveskedjék visszafogadni a szövetségbe s kotorászszon a zsebünkben még tovább is. Nyereségeinknek sorozata még nincsen befejezve. Kaptunk új törvényeket, az igaz, hogy nagy részük rossz volt, de azért az egynehány millió forintocskáért, a mibe nekünk a magyar törvényhozás működése kerül, csak nem kívánhatjuk, hogy még jó munkát is kapjunk. Nyertünk ismét néhány toronymagasságu gyárkéményt, de a kisiparunk alól kihúztuk a pokróczot. Nehány kiválasztott felgazdagodott, de ugyananyi ezer koldussá lett. A pénzügyzetek busás jövedelemmel dolgoztak, de a magyar föld rettenetes módon süllyedt ismét az adósság örvényébe. Nyertünk 13 forintos buzaárakat, hanem az elemek, állati és növényi betegségek okozta csapások ezeknek sem engedtek örvendeni.

Ha most szembeállítjuk a nyereségek és veszteségek zsebbe vágó részét, hirtelen nem tudjuk, mi került többbe, a mit nyertünk, vagy a mit veszítettünk? Summa summárum a végeredmény az, hogy a magyar államnak fentartó eleme ismét szegényebb lett, a nép elégedetlenebb. Történt pedig mindez Bánffy Dezső báró miniszterelnöksége alatt, kinek bölcs és ügyes kormányzásáról dicsénekeket zengenek.

Ha a gazda év végén beszámoltat sáfárjával s ez csupa baleredményről, csupa veszteségről ad számot, akkor a gazda, ha egy csepp józan esze van, elcsapja sáfárját, de a sáfár, ha egy kis jó érzés ban benne, még ezt megelőzőleg lemond, hogy gazdáját tovább ne rontsa.

Bánffy nyílt szemekkel láthatja az ő balkezes kormányzásának szomorú következményeit. Látja a magyar nemzet is. És ez az ember, ki megrontásunkra lép, hasznunk ellenére tesz, elég vakmerő tovább is folytatni gonosz munkáját. És a mesterségesen egybe csapott többség segédkezét nyújtja neki, a helyett, hogy elcsapná.

Az Urnak keze van rajtunk, de magunk idéztük elő, hogy e kéz nyomása nehéz legyen. Nehéz, olyan nehéz, hogy lélegzetünk szinte elakad, függetlenségi, szabad nemzeti érzelmeink belevesznek a kínos anyagi kérdésekkel való töprenkedésbe. A pénz uralkodik, a jótét pökfendiskedik, a szegénység háborog. Hithüség, hazaszeretet, szabadságért való rajongást hol keressünk már! Szabad hang szuronyra talál vagy mankóhoz vezet, lelkesedésnek kinevetetés a sorsa. Ime ezek legvisszajesztoőbb következményei a jelenlegi, mesterségesen fentartott u. n. liberalis rendszernek.

Anyagi s erkölcsi elszegényedésünknek okát, a Bánffy-féle liberalizmust óh tedd ártalmatlanná; nemzetednek adjál belátást, hogy jól megválassza vezető férfait, a kik őt visszaadják vérrel szerzett szabadságának anyagi jólétének, régi erkölcsének: a hitnek s haza szeretnek; erre kérünk téged magyarok istene, ezért imádkozunk hozzád ujévnek hajnalán.

Törvényen kívüli állapot.

Bánffy Dezső kormányának politikája, mely immár teljesen csődött mondott, a legnagyobb zavarba döntötte az országot. A kiegyezés Ausztriával létre nem jöhetett, a kormány az ügyek rendezésére időhaladékot kapott a nyáron a provizóriumos törvényvel, de mégsem volt képes elérni, hogy az év végével oly törvényes állapotot teremtsen, a melyben a január 1-én a törvény értelmében lejáró kiegyezés után, Magyarország gazdasági érdekei ne csak érvényesüljenek, hanem az ország gazdasági fejlődése nyugodt és állandó mederbe terelgetve, biztosítsák.

Az a törvényjavaslat, a melyet a kormány most tárgyaltat a képviselőházzal s mely az ország önálló rendelkezési jogát figurázza ki, január 1-éig szentesíthető nem lesz. Nemesak azért, mert a kormány azt oly későn nyújtotta be, hogy annak a dolog érdeméhez mért megvitatása ily rövid idő alatt nem lehetséges, hanem azért sem, mert abban — habár később azt az

ellenzék álláspontjának igazolására módosított is — oly rendelkezéseket vett föl, a melyek a magyar alkotmánygyűlés és törvénygyűlés homlokegyenest ellenkeznek és így azt megakadályozni az ellenzéknek hazafias kötelességei közé tartozik. De mi következik azután? A kormány elégetett maga mögött minden hidat, a midőn oly ridegen ellentétbe helyezte magát a törvénygyűlés és a közakarattal. Bánffy ugyan nem irtózik a törvény- és az alkotmánygyűléstől sem, csak hogy makacs terveit keresztül vigye és Magyarországot gazdasági függéséből kibontakozni ne engedje.

Törvény nincs. A mi tehát ebben a részben január 1-től Magyarországon történni fog, az törvényen kívüli állapot. Akár bocsásson ki a kormány rendeletet az Ausztriával való közös vámterület fentartására, akár ne tegyen semmit és a mai állapot csak hallgatólágg tartassék fent.

Az 1867-ik évi XII. törvenyzikk a szerződés lejártával életbelép, Magyarországnak az önálló vámterülethez van joga, s hogy azt igénybe nem veheti, a kormány mulasztását képezi. A törvényen kívüli állapotért a kormány felelős és mindazért a kárért, mely ebből az ország gazdaságát csak egy percig is éri. A helyzetből más kibontakozás nincs és a káros állapot mielőbbi megszüntetése csak egy módon lehetséges. Hagyja el ez a kormány a helyét, hogy egy a nemzet bizalmát bíró kormány tegye meg a szükséges intézkedéseket az ország érdekében, melynél a nemzet pártkülönbség nélkül segítségére fog sietni.

Földmives munkások gyűlése.

Karácsony szent ünnepét használta föl 30—40 ugynevezett földmives munkás, hogy az általános helyzettel való elégedetlenségét kifejezze és gyűlésben határozzák el a nemzetközi szocializmushoz való csatlakozásukat. Mi vagyunk az elsők, a kik nemcsak a földbirtokosoknak, hanem a munkásoknak a sorsát is szívünkön viseljük és érdekeiket elősegítjük, de bátran kimondjuk, hogy megvetjük azokat az embereket, a kik bárminemű földi javakért megtagadják hazájukat, megtagadják az istent, megvetik a tekintélyt és a hazátlan izgatók szekerébe befogatni engedik magukat.

Mit követelt ez a 30—40 ember a karácsonyi budapesti gyűlésen? Talán több munkát, jobb igazgatást, a magyar érdekeknek megfelelőbb politikát, több és jobb iskolát? Nem. Ők pusztán magasabb munkabért követelnek pénzben. Nekik nem kell a terménydíjazás, nekik pénz kell. Mert nem kenyér kell nekik, hanem pálinka, a melyet az uzsorás hamarabb ad pénzért, mint terményért. És nem kell nekik magyar haza, hanem nemzetköziség, a mely állapotban még a poklokkal is szövethetnének. Mert a hazafiság kötelességekkel jár, a nemzetköziség pedig se hazája, se anyanyelve.

Pedig a szocialista vezérek a legnagyobb ellenzéki munkásnépnek. Miért? Mert a termény helyett pénzdíjazást követelnek. Hiszen könnyű belátni, hogy ez nem a munkás haszna. A közvetítők-

nek első érdeke, hogy a munkásnak pénze legyen, nem pedig kenyere. Ha a munkás jóllakott, akkor nem gondol az ittra, a fényűzésre. Ha pedig kenyere nincs, csak kis pénze van, akkor a közvetítők reáutaznak, a néhány forint a ládafiából hamar elfogy és a munkás és családja éheznek, de a közvetítő a fővárosban palotát épített a munkások keserves pénzeszközéből. A munkásnak pedig sem pénze nem marad, sem jól nem lakik.

Egy szerencse van a dologban. Az, hogy a magyar munkás józan és nem lehet könnyen becsapni. Az a 30—40 ember nem képviseli a magyar mezőgazdasági munkásságot. Igenis a munkások törekedjenek helyzetük javítására, de figyelembe kell venniök, hogy a gazda is rossz helyzetben van. Veszteséggel műveli földjeit. Ezt a rossz helyzetet a munkásoknak nem lehet kihasználniök, mert ha a gazda tönkremegy, akkor ingyen sem kap a munkás munkát. A földmives munkás majdnem családtag. Ezt a helyzetét továbbra is fent kell tartania, de ez csak mindkét fél részéről jövő engedményekkel lehet. A gazdák megfogják tenni a kötelességüket, bizonyosak vagyunk abban, hogy a munkások is.

Országgyűlés.

Múlt héten a képviselőház az önálló rendelkezésről szóló törvényjavaslat tárgyalásával foglalkozott. Bánffy miniszterelnök mindenféle rémhírekkel igyekezett a függetlenségieket a vita folytatásától elijeszteni. Így azt a kijelentést tette, hogy ő az utolsó alkotmányos magyar miniszterelnök. Továbbá a Ház felszólításával is fenyegetőzött, mindez azonban a függetlenségieket nem verte le a lábukról, hanem teljes erővel küzdöttek tovább is Magyarország gazdasági függetlenítése érdekében s meggyőző érvekkel mutatták ki, hogy a kormány az Ausztriával való közösség törvényellenes erőszakolásával, gazdasági életünkben milyen károsodást idézne elő.

Részletesebb tudósításunk a következő.

Benyovszky Sándor gróf kijelentette, hogy ő nagyon melegen a békés megegyezés mellett van, de csak úgy, ha a törvényeket meg nem sértik. Lépjön a kormány a törvényes térre s akkor szent a béke. A többség főérve az, hogy az önálló vámterület tönkretesz a mezőgazdaságot. A tévedés abból ered, hogy a többség az önálló vámterületet egyenlőnek tartja a vámháborúval, már pedig Ausztria és Magyarország közt a vámháború ki van zárva. Ha Ausztria vámháborút kezdene, az élelmiszer odaát úgy megdrágulna, hogy tűrhetetlen lenne odaát az élet. Nem áll, hogy az osztrák-magyar bank a magyar érdekeket istápolja, mert ez a bank szűkkeblűségével már válságba is sodorta a magyar pénzügyvilágot. A vidéki pénzügyintézetekhez harmadkézből kerül a pénz, a melyek azután 10—12 százalékos osztalékokat szednek. Az önálló bank segítene a bajon. Csatlakozik a Kossuth határozati javaslatához.

Meskó László előbb a függetlenségi párt felé szórt nyilatkozat söpörte le a pajzsról, a melyen fennakadtak.

Határozott állást foglalt el a fenyegetésekkel szemben. Azzal fenyegetőznek, hogy áthágják az alkotmányosság rubiconját? De jegyezzék meg, hogy azontul sivatag van, a melyen több alkotmá-

nyos virág már nem terem! Feloszlatják a házat? Ha a nemzet többsége önök mellett volna, ugymond, már halomszámra küldettek volna bizalmi nyilatkozatokat!

— Kérdezzék meg hát a nemzetet! Oszlassák föl a házat! riadt föl a függetlenségi párt.

Utána **Bánffy** Dezső báró miniszterelnök szólalt fel. Azon kezdte, hogy nem fogadja el Kossuth Ferencz határozati javaslatát . . .

— Mert Bécsben nem engedik meg! hangzott fel a nagy harezi kedvben lévő szélsőbaloldal kiáltása.

Azt fejtegette azután, hogy miért nem jött létre megfelelő törvény Ausztriában? Azért, mert a törvényhozás működése a kisebbség erőszakoskodása folytán fennakadt és így a többségnek nem nyílt alkalma a kiegyezés megkötése iránti akaratát érvényre juttatni. A magyar kormány ezzel szemben kötelességének tartotta, szigoruan alkalmazkodva az 1867. XII. t.-ezikben lefektetett elvekhez, alkalmat adni Ausztriának, hogy akaratát a kiegyezés tárgyában nyilváníthassa. Hivatkozott arra, hogy az ország többsége mellette van. „Csak a parlamentté” kiáltott erre a szélsőbal.

A kormányelnök arra tért rá, ki lesz a felelős, ha a javaslatból új évre nem lesz törvény? Természetesen a függetlenségi pártra háritotta a felelősséget.

Ha azokkal a fegyverekkel megakadályozzák a törvény létrejöttét — mondá — a melyekkel Ausztriában éltek, akkor a kormány tudni fogja kötelességét!

— Jön a pátens! — egészítették ki a 48-asok. De csak hadd jöjjön!

Hivatkozott ezután Apponyira, hogy hát nem lehet az a javaslat még sem olyan rossz, ha még Apponyi is elfogadja, a ki pedig olyan régen küzd a kormány ellen.

A kormánypárt emberei némán összenéztek ennek hallatára. Pedig a beszéd esattanóját megadta a kormányelnök azzal, hogy az *Ausztriával való viszonyunknak nem szétbontása, hanem erősebb összehozása a kívánatos!*

Ez volt hát az a beszéd, a mit Magyarország miniszterelnöke a nehéz órában elmondani jónak látott.

Olay Lajos nyomban hozzáfogott a miniszterelnök beszédének bírálatába. Erősen megtámadta azt a részt, melylyel **Bánffy** hangsúlyozta, hogy ő Magyarország viszonyát Ausztriához szorosabban össze akarja fűzni. E kijelentésből kitűnik, hogy **Bánffy** nem magyar miniszter, hanem Bécs minisztere.

Fay István ügyesen mutatta ki, hogy a magyar nemzetnek nincsen semmi oka lovagiasságot és előzékenységet tanusítani Ausztriával szemben, a honnan ilyesmit sohasem tapasztalt.

A jeles történettudós, **Thaly** Kálmán szólalt föl, zajos hatást ért el, a mikor a miniszterelnöknek azt a gyanusítását verte vissza, hogy a függetlenségi párt azokkal a fegyverekkel akar élni, a melyekkel az osztrák baloldal.

A miniszterelnök ur szeretné ezt, — mondotta emelt hangon **Thaly**, — de azt nem éri meg! Ha államesínyt akar, csinálja meg azt a maga pártjával!

A história segítségével bebizonyította, hogy a vámügyet mindig úgy kezelték, hogy abból csak Ausztria meritett hasznot. Főlemlítette, hogy mikor III. Károly és Mária Terézia korát kellett volna megírnia, valóságos undor fogta el az akkori szolgálkúség tapasztalásakor, Pedig az akkori állapotok nagyon hasonlatosak a mostaniakhoz. Tanuságul a históriából azt a régi, közmondásos igazságot merítette, hogy: „a szív vonódjék, a madzag szakadjék!”

Györy Elek a miniszterelnök fejére olvasott rá hatalmas beszédben, a ki beszédjével igazolta, hogy a parlament nem a nemzet élő szervezetének, hanem csak gépezetnek tekinti.

Behatóan fejtette ki ezután **Györy**, hogy a kormány a kiegyezés kérdésében kötelességszegést kötelességszegésre halmazott. Nem vette figyelembe azt az eshetőséget, hogy Magyarországnak lehet még joga az önálló vámterülethez is. Nem gondoskodott arról, hogy január elsején törvényes állapot jöjjön létre. És most mulasztásának fedezetéül Apponyi szárnyai alá bujik, majd meg fenyegetőzik, hogy baj lesz ebből, mert ő mindenre kész!

Gyönyörű volt a beszédnek az a része, a mikor Apponyival vette föl a harcot. Hát a bizalmatlanságot mindig csak jogföladással lehet eloszlatni. A nemzetnek százados hűsége arra nem elég?

Nem lehet az, folytatta **Györy**, hogy bizodalmit csak a kiskorúság érdemeljen, az önállóság, a férfias önértet pedig nem. A király nem fog csalatkozni a nemzetben, különösen nem azokban, a kiknek nem az az elvük, hogy ma itt, holnap ott! De ezt a bizalmat, nem is a mi jogaink érvényesítése, hanem a folyton kísértő rém, a *birodalmi egyesség* eszméje idézi elő! A függetlenségi párt percekig éljenezte a **Györy** férfias őszinte szavait.

Karácsony két ünnepén szünetelt az országgyűlés s a tárgyalásokat csak hétfőn délután 4 órától folytatták tovább.

Hétfőn d. u. 4 órakor villamos világítás mellett kezdték meg a tanácskozást.

Elsőben is **Thaly** Ferencz alaposan fejtegeti a javaslat sérelmes voltát és hangsúlyozza, hogy az önálló vámterületnek kell bekövetkeznie. A közös vámterület tönkre teszi az ipart. Kimutatta, hogy pártja csak a nemzet érdekében cselekszik, mikor minden erejével küzd a javaslat ellen.

Lakatos Miklós nem tartaná magát méltónak a magyar névre, ha nem olyan tüzzel állna most a harczvonalba a javaslat ellen, mint félszázaddal ezelőtt, a negyvennyolezas véres időben. Meg van győződve, hogy a párt győzni fog, hiszen ez a javaslat rossz. Az van benne, a mit nem volna szabad tartalmaznia és hiányzik belőle, a minek lennie kellene. A 67:XII. 68. §. szerint önálló vámterületről lehet csak szó. De a javaslat nem ezt tartalmazza és elég szomorú, hogy a függetlenségi párt kénytelen az általa támadott törvény védelmére sietni. Attért azután az országgyűlés feloszlatására. Nem hiszek benne — ugymond — mert biztos, hogy a kormánypárti urak fölnyársalnak a miniszterelnököt.

— Miért? — kérdik kíváncsian a mamelukok.

— Mert új választások pénzbe kerülnek — magyarázza **Lakatos**.

Tóth János szomorúnak találja, hogy a mostani kormányzati rendszer mesterségesen megtéveszti a közvéleményt. A 67:XII. t.-ez. 68. §. szellemét is meghamisítja a kormány a napirenden levő törvényjavaslattal. Ugy tünteti föl, mint valami nagy közjogi vívmányt, de valójában a meglevő törvénynek sem felel meg. Abban több van, mint a javaslatban. De ettől a kormánytól ez nem lepi meg. Az rágalmazza az önálló vámterületet és Bécs kedvéért feláldozza az ország anyagi érdekeit. Az összehuzási eszme is tőle való. Nohát, ezt még Deák Ferencz is helyteleníti. A haza bölese azt mondja: Magyarország és Ausztria két oszlop, melyen iv feszül és ez iven áll a király trónja. Ha a két oszlopot eltávolítani, vagy összetolni akarná valaki, az iv le-

zubanna a trónnal együtt. Majd tovább érvelt a javaslat ellen. Kimutatta róla, hogy az nem hogy élne a hatvanhetes törvénybiztosította kedvező alkalmával és jogokkal, hanem még azokat számba sem veszi. A kormány nem használja ki az osztrák zür-zavarokat, mert a provizóriumok fertőjében uszkál. Pedig Deák Ferencz is megmondotta, hogy ha Ausztria bomlik, Magyarországnak erősnek kell lennie és nem szabad folytonos provizóriumokra fecsérelni idejét. Deák Ferencz is azt mondja, hogy ha Ausztriával nem sikerül a kiegyezés, az országnak joga van az önálló vámterületre rátérni. Tisza Kálmán annak idején kijelentette, hogy a vámsorompókat rögtön föl kell állítani, ha Ausztriával nem sikerül a megegyezés.

Tóth János azután vitába ereszkedett a pénzügyminiszterrel, ki a közgazdasági önállóságot csapásnak hirdeti. Ha ilyent idegen mondana, visszautasítaná; de így bűnnek kell mondania ezt a nyilatkozatot. Ez nem válik díszére a miniszteri széknek, melyet Lukács László elfoglal. Érdekesen bizonyította azután, hogy a legkiválóbb államférfiak, mikor még az ellenzéken ültek, az önálló vámterület mellett voltak. Beszédjét így fejezte be: Mivel a vámterület megölte a magyar ipart s most a magyar ipar sirhalmán az osztrák ipar virágzik és ez a javaslat is csak ezt a sirvirágot ápolja, nem járulhatok hozzá. Feltámadást én csak a Kossuth Ferencz határozati javaslatától remélek, éppen azért azt fogadom el.

Az országgyűlést folytatják.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A 48-as honvédek segélyezése. Várossy Gyula igen mélyen esetelte azt a nyomort, melyben az 1848-as honvédek nagy része szenved és a következő interpellációt intézte a miniszterelnökhöz: Miután a miniszterelnök 1896. április 26 án kiadott 7821. sz. körrendeletében a 48-as honvédek nyugdíjaztatása ügyében úgy határozott, hogy egy folyamodónak a kérvénye sem vétetik tekintetbe, ha az 1896. október 1. záros határidőn belül föl nem szereltetett, miután igen sok 48-as közhonvéd van még az országban, a ki irni-olvasni nem tudván, el levén öregedve és betegedve, éppen ezen okok folytán nem tudják a körrendelet létezését s magában a folyamodási eljárásban is teljesen tapasztalatlanok; miután az ily öreg, elesett és beteges emberek szorulnak leginkább a segítő jobbra, s minden hazafi szívének hálája parancsolja minden egyes 48-as honvéd nyugdíjaztatását; kérem a miniszterelnök urat:

1. Sziveskedjék a fenti indokok alapján a 7821. sz. a. körrendeletet hatályon kívül helyezni, vagy új körrendeletben a záros határidőt eltörölni.

2. A 48-as honvédek igazolására nézve pedig új körrendeletben minden törvényhatóságnak s ezáltal minden egyes község elöljáróságának kötelességévé tenni, hogy a 48-as honvédek nyomozzák ki, igazolványaikat a folyamodvánnyal együtt hivatalból állítsák ki és küldjék fel elintézés végett. Bánffy miniszterelnök nem felelt véglegesen az interpellációra, megígérte azonban, hogy rajta lesz a Várossy kívánságának méltányos elintézésén. Megjegyzi különben, hogy úgy tavaly, mint az idén 600,000 frton felül utalványoztatott ki a 48-as honvédek segélyezésére.

Előfizetési felhívás.

Jelen számunk a „*Független Ujság*” negyedik év-folyamatát kezdjük meg. Örömmel tekintünk vissza a lefolyt három esztendőre, a mely bennünket t. előfizetőinkkel szoros kapcsolatba hozott s bizalommal tekintünk az új év elé, remélve és bizva abban, hogy igen t. előfizetőink a jövőben is oly mértékben fogják törekvéseinket pártolni, mint eddig tették s a mily szeretettel s odaadással küzdöttünk s küzdünk a magyar nép politikai függetlenségéért és gazdasági jólétéért.

1898. január hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Előfizetési ár:

Egész évre 2 frt 60 kr., félévre 1 frt 30 kr.

A mint eddig az volt a törekvésünk, hogy t. olvasóink igényeit minden tekintetben kielégítsük, úgy ez lesz törekvésünk a jövőben is.

A „*Független Ujság*”, mint a

Magyar Gazdaszövetség Közlönye

egyedül a magyar vidéki népesség anyagi és szellemi érdekeinek szolgálatában áll.

Azon t. előfizetőinknek, kiknek előfizetése a folyó év végén lejárt, december hóban külön levélben postautalványt küldöttünk, a melylyel kérjük az előfizetési pénzt mielőbb beküldeni.

Minden egyes előfizetőnket arra kérjük, hogy *ujtsa meg előfizetését* lapunkra a jövőre is és hogy

minden egyes előfizető szerezzen a jövő évre legalább egy új előfizetőt.

Ezt egy kis jó akarattal mindenki megteheti.

A mely olvasóegylet nem járhatja lapunkat, annak tagjai legyenek azon, hogy a „*Független Ujság*” az *olvasóegylet számára megrendeltessék.*

A „*Független Ujság*” előfizetési ára:

Egész évre 2 frt 60 kr., fél évre 1 frt 30 kr.

Ezt a csekély összeget még a legszegényebb ember is megerőltetés nélkül megfizetheti.

Minden új előfizetőnknek ingyen küldjük meg a „Magyar nemzet ujászületése” című művet, a mely lapunk karácsonyi számához régi előfizetőink számára ingyen volt mellékelve.

A mely előfizetőnk az utalványt tartalmazó levelet nem kapta meg, az sziveskedjék az előfizetést pontos címének megjelölésével egy közönséges utalványon beküldeni.

Utalványszámot bárkinek ingyen és bérmentve küldünk.

Hazafiúi tisztelettel

A „Független Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

A „*Független Ujság*” hirdetését ajánljuk figyelmébe.

MI UJSÁG?

A „Független Ujság“ mai melléklete. Lapunk mai számához mellékeljük a „Független Ujság“ 1897. évfolyamának tartalomjegyzékét. E tartalomjegyzéknek ezé az, hogy ennek nyomán előfizetőink könnyű szerrel rá akadhatnak az év folyamán megjelent közleményekre s a „Független Ujság“ mint kézikönyv és jó tanácsadójuk, kisegítőjük maradjon. A tartalomjegyzékben elősorolt közlemények gazdagsága s változatossága elég bizonyosság a mellett, hogy olvasóink igényeinek legjobb erőnkől igyekeztünk eleget tenni a múlt év folyamán, s jövőben is az lesz legfőbb igyekezetünk, hogy előfizetőink érdekeit hiven és sikeresen szolgáljuk.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. Mint már megírtuk, Magyarország a mostan kezdődő 1898-ik évben fogja megünnepelni a nemzet újjászületésének és az 1848 49-iki szabadságharcnak ötvenéves évfordulóját. A dieső, nagy napokra való visszaemlékezés erőt, kitartást ad a magyar népnek jövő küzdelméhez. Az ötvenéves ünnepélynek minden mozzanatát figyelemmel fogjuk kísérni és számot fogunk arról adni olvasóinknak, egyuttal pedig minden héten közölni fogjuk azon nevezetesebb eseményeket, melyek ötven év előtt az év, hónap és napok szerint abban az időben történtek.

1849 január 1-én, kis-karácsony napján tette át a magyar országgyűlés székhelyét Pestről Debreczenbe, mert Görgey tábornok az osztrák sereget a Duna mentén föltartóztatni nem bírta.

1849 január 3-án: Bem tábornok Erdélyben szét-szórja Urbán oláh vezér lázadó seregét.

1849 január 4-én: Görgey Vác mellett megütözik Windischgrätz seregével, január 6-án pedig a honvédelmi bizottmány ellen irányuló szözetot ad ki, melyben kinyilatkoztatja, hogy az alkotmányért és királyságért küzd.

1849 január 5-én: Az osztrák sereg megszállja a fővárost.

1849 január 8-án: Windischgrätz elfogatja Batthyányt.

Uj esztendő napján. Szilveszter apó szokta eltemetni az öreg esztendőt, ő kelmének van az év utolsó napja szánya a naptárban. Utána új év kezdődik s ennek beköszöntével elhalmozzák egymást az emberek ezernyi jó kívánsággal, hogy annál nagyobb reménységgel kezdhesék újra az új esztendőben a munkát és fáradozást, küzdelmet a napi kenyérért. Mi sem akarunk elmaradni a boldog új esztendőt kívánók tömegétől s a „Független Ujság“ összes olvasói fogadják őszinte jó kívánatainkat, legyen az újdonsült esztendő jobb az elődjénél, hozzon jólétet, szerencsét és áldást, bort, buzát és békességet minden magyar embernek hajlékába.

Mi az ujság Feketeországban? Nagy dolgok történtek már Feketeországban, de a legesodálatosabb ezek között mindenesetre az lesz, *hogyan csipi el Karikás bácsi a gorillát, az őserdők félelmetes lakóját, mit szólnak ehhez a vitézséghez a feketeországbeli magyarok, s végre, hogy összeesküszik-e hát Ka-*

rikás bácsi a fejedelmi mátkájával? A ki kívánsai mindezeket sok mással egyutt megtudni, az fizessen elő a Karikás bácsi könyvére, melyet a „Független Ujság“ előfizetői 35 kr. kedvezményes árban kapnak meg. Ez az összeg legcélszerűbben az előfizetési díjjal egyutt küldhető a „Független Ujság“ kiadóhivatalához.

Királyunk a pápának. Rómából jelentik, hogy a pápa ő szentségét gyémántmiséje alkalmából az európai uralkodók értékes ajándékokkal lepik meg. A király ő felsége legközelebb már elküldi Bécsből az ajándéktárgyat: egy remek kis pénzszekrényt 50.000 aranyforintnyi tartalommal. A többi uralkodók közül a spanyol regenskirályné aranykelyhet, a szultán drágaköves gyűrűt, a francia köztársaság elnöke pedig hat drága sévresi vázát küldött a szentatyának megemlékezésül.

Fehér karácsony. Illendő ájtatossággal ünepelte meg a keresztény világ karácsony ünnepét, a szeretet kegyeletes megemlékezésének két napját. Az idő kedvezett az ünnepi hangulatnak. Mindkét napon sűrű, fehér hópolyhek hulltak alá, a metsző hidegség pedig mintegy utalta az embereket, hogy családjuk körében ünnepeljenek. A fővárosi templomok zsufolásig megteltek a hívők seregével, a budai Mátyás-templomban karácsony első napján maga Vaszary Kolos biboros hercegprimás udvari papjainak segédletével pontifikált az ünnepi istentisztelethez méltó módon. Az Isten házán kívül is elfogta az emberek kedélyét. Ünnepi csönd honolt mindenütt, béke- és megnyugvás a szivekben.

Erzsébet királyné Párisban. Királyasszonyunk, a ki pár nap óta Párisban tartózkodik, az ottani nagy hideg miatt elutazott Párisból és Marseillebe megy, a hol a Miramare jaktra száll s a Földközi tengerre megy. A királyné különben a tél hátralevő részét a Rivierán fogja tölteni.

A hercegprimás jótékonyága. Vaszary Kolos hercegprimás Esztergomban a szegény gyermekek felruháztatására kétszáz koronát adományozott. Az egyházfejedelem ebben az évben 150.000 forintot adományozott különböző jótékony célokra.

Kegyetlen boszu. Gutai Ferencz pár évvel ezelőtt megismerkedett egy elszegényedett uricsalád leányával, Bessenyej Piroskával. Gutai házasságot ígért s a szép leány szülői ellenzése daczará közös háztartásba lépett vele, abban a reményben, hogy sorsuk jobbrafordulásával törvényesítik frigyüket. A szülők megvonták lányuktól a segítséget, Gutai elköltötte örökségét s ezzel beköszöntöttek a nélkülözések sötét napjai. A leány végre egy szép reggelen összezsomagolta holmiját s hazament a szülőihez. Gutai egy kétes hirű nővel kezdett újabb viszonyt, majd a villamos vasúthoz folyamodott kocsivezetői állásért, hogy legalább meglegyen a mindennapi kenyere. Eközben eszébe jutott a szerencsétlen Bessenyej Piroska, a ki mint gyermekkertésznő az epreskert utczában egy uri családnál kapott tisz-

tesseges állást. Csalogatta, hivatatta a lányt, hogy éljenek ismét együtt, de a lány hajthatatlan maradt. Gutai végre is boszura határozta el magát. A Bajza-utczai 40. sz. ház kapujában jóval 6 óra előtt lesbe állott s a mint megpillantotta a lányt, rávetette magát. Rövid dulakodás után töböl leharapta az orrát s futásnak eredt. A csuffá tett szép leány eszméletlenül esett össze. Így vitték be a rendőrkapitánysághoz, a hol később magához tért. A mentők bekötözték a sebeit s beszállították a Rókus-kórházba. Gutait a kapitányság letartóztatta.

Görgey altábornagy meghalt. Nap-nap után ritkul azoknak a dicső embereknek a sora, kik a nemzet nagy önvédelmi harezában hősi elszántsággal vitték diadalról-diadalra a magyar szabadság büszke zászlaját. Most ismét kidőlt egy öreg harezos, ki végig küzdötte negyvennyoleznan számos nagy esatáját s midőn a gyászos emlékezetű világosi katasztrófánál neki is lekellett volna rakni diadalmas fegyverét, annyira szívére vette a gyalázatot, hogy sulyosan megbetegedett s csak így tudta reátenni kezét a vérszopó ellenség s elhurezolni idegen fogságba. Görgei Görgey Kornél, volt negyvennyolezas ezredes, majd később honvédségi altábornagy s a főrendiháznak 1880. óta tagja e hó 27-én meghalt. Görgey Kornél unokatestvére Görgey Arthurnak, 1819-ben született Lőcsén, 1836. mint kadét belépett a kilenczedik huszárezredbe, a hol 1837-ben hadnagygyá lépett elő. 1848-ban belépett a honvédséghez, a hol csakhamar őrnagy, majd 1849 júliusában alezredes lett. A világosi fegyverletétel után várfogságot szenvedett, majd a honvédség felállításakor annak kötelékébe vették fel alezredesi ranggal, a hol a harmincznyolezadik honvédszászlóalj szervezésével bízták meg. 1871. októberben ezredes és helyettes dandárparancsnok, 1876-ban II. honvédkerület parancsnokává lépett elő. 1883. január elsején állásában való meghagyása mellett altábornagygyá lépett elő és 1887-ben nyugdíjba lépett.

Karácsonyi szerencsétlenségek. Szomorú karácsony volt Müller Jakab nagy-szentmiklósi ezizmadia házában. A legidősebb fiát várta haza az ünnepre a család s az anya erre az alkalomra ragyogó fehérre meszelte kis szobájukat. Kályha nem volt benn, hát egy esőbe tette az égő szenet s úgy szárította ki a szobát. Aztán lefeküdtek mind: az apa, anya, a huszonnégy éves leány és két kis fiu. Reggel megjött a várva-várt fiu és egész családját haldokolva találta. Néhány órával később a lány és az egyik fiucska meghalt, a többinek az élete se biztat jóval. Miskolczon karácsony szombatjának hajnalán Killer Károly alsó-zsolczai jómódu gazdaember Felső-Zsolczára igyekezett, a hol a karácsonyi ünnepeket akarta eltölteni. Utközben rablók támadták meg, a kik megölték és kirabolták. Holttestét másnap reggel találták meg az országuton. A gyilkosokat a esendőrség nyomozza.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A baromfi betegségei.

A baromfitenyésztés nem kicsinylendő jövedelmet biztosít a gazdaságnak és épp azért nagyon fontos dolog, hogy a baromfi egészségéről és épségben való tartásáról gondoskodjunk.

Ennek azonban csak úgy felelhetünk meg, ha állatainkat mindenkor a legnagyobb figyelemmel kísérjük és egészségüket éppen úgy ellenőrizzük, mint bármely más házi állatunkét már csak azért is, mert ha azt elhanyagoljuk, érzékeny és tetemes károkat szenvedhetünk; sőt egyes ragályos betegségek fellépte esetén egész baromfiállományunk is elpusztulhat.

A baromfiak egészségének fentartása ezéljából szükséges mindenkéfelett az, hogy a baromfiólakat a lehető legtisztábban tartsuk, mert a legtöbb betegségnek okozója éppen a tisztátalanságban nyeri első alapját. A baromfiól legyen tágas és jó levegőjű, könnyen szellőztető s olyan, hogy nagy hidegek alkalmával a baromfit a hidegek ellen megvéddhesük. A baromfiól alját homokkal kell behinteni, a mi két okból szükséges. 1. azért, mert a baromfiak a homokból egy-két szemet felszededegetnek, a mi emésztésüket előmozditja és a csontképződésre is jó hatással van, 2. szor a jó tiszta homokban a baromfiak szeretnek fürdeni és ezáltal a testükön levő élősdű állatkáktól szabadítják meg magukat. A homokon kívül, a mely lehetőleg finom szemű legyen az ól egyik szegletébe tehetünk összezuzott csontokat, falomladékat vagy krétadarabokat. A földhasznált tojások héjait soha sem szabad eldobni, hanem összetörve a tyukoknak adni, ezt ők rendkívül szeretik és a tojásbéj a csont képződésre szintén nagyon jó hatással bír.

Az ólakban alkalmas polczokat helyezünk el oly alakban azonban, hogy az egyes polczok, vagyis inkább ülőrudak ne egymás fölé kerüljenek, hanem lépesőzetesen egymás alá.

A baromfiólak elhelyezése is nagyon fontos. Igen ajánlatos az ólat az udvarnak oly részére elhelyezni, a hová a nap süt, és úgy építeni, hogy a napban az állatoknak részük is lehessen. Télen nem árt, ha a baromfit szép napos időben a szabadba kibocsátatjuk, ellenben nagyon zimankós hideg időben jobb a tyukokat az ólban tartani. De hosszabb ideig bentartani nem tanácsos, mert ez esetben könnyen megbetegedhetnének. Fődolog az, hogy a betegségeket megelőzzük, nehogy azok gyógyítására legyünk szorítva.

Ha már egyszer valamely betegség, a mely erőteljesebben támadja meg az egyes állatokat, beütött a baromfiállományunkba, akkor ne igen kiméljük a

megbetegedetteket, hanem jobb azokat azonnal megölni, mint kinlódni hagyni, miután tenyésztésre az ily állatok még ha meg is gyógyulnak, sem alkalmasak. A gyógykezelésre használt anyagok közül a melyeket a „*Független Ujságban*“ már több ízben ismertettük, itt csak egyet említünk föl mint igen jól ismert szert és ez a jalappapor. Egy egy igen jótékony hatáson szer, a mely különösen a költési láz ellen nagyon jól alkalmazható. Egy közönséges nagyságu tyuk számára 15—16 gramm a rendes adag, a melyet egy mogyoró nagyságu kenyérgalasinban adunk be a beteg állatnak. Ezen szer minden gyógyszerárban kapható.

Télen nagyobb gondot kell fordítanunk állatainkra, mint nyáron, miután a bezárt állatok hamarabb betegszenek meg, mint a szabadban lévők. Tavasztól őszig, a hol csak lehetséges és nagyobb baromfiállományunk van, ott kieresztjük őket a szabad levegőre, a mi különösen a libákra nézve nagyon ajánlatos. Azt, hogy állatainknak mindenkor egészséges eledelt adjunk, talán felesleges is megjegyezni, ugy szintén felesleges hangsúlyoznunk azt is, hogy a baromfiaknak kellő mennyiségű és friss vízzel való ellátásról is gondoskodni kell.

A baromfiak különböző betegségeiről már több ízben szólottunk, különösen pedig a tyukok kole-rájáról irtunk nem régiben kimerítően, a mely ezikkre ez alkalommal is föl hívjuk olvasóink figyelmét annál is inkább, mert a betegségek sajnos sokkal gyakoribb, mintsem azt a legtöbb tenyésztő gondolná.

A trágya kezelése a telepen.

A „*Független Ujság*“ hasábjain többször is volt alkalmunk a trágyatelep kezeléséről olvasni, azonban azt hiszem, nem helytelen az eljárásom, ha az elért tapasztalataimból én is néhány szót hozzáfűzök.

Több jeles gazda módosította a trágyatelep kezelését s kellő példával járt elő, de ime mi haszon, mikor még mai időben is lehet igen sok helyen látni, hogy vajmi kevés gondot fordítanak a természetes trágyára s azt hangoztatják, hogy a műtrágya pótolja a természetes trágyát s így ezzel nem érdemes foglalkozni. Pedig ezzel a kész hasznót mulasztják el.

Sajnosan tapasztalhatjuk, hogy a trágya a telepen széjjel van hányva és a trágyarakás formátlan, a telep alját mossa, tápanyagait kilugozza a víz. Ennek következtében azután gyakran lehet hallani, hogy az istállótrágya csekély értékű, a mi ily hanyag kezelés mellett nagyon is érthető, mert ha penészes szalmát hordunk ki a földre, bizony attól jó eredményt ne várjunk.

Azt nem állítom, hogy mindenki nagy költséggel készíttessen trágyagödröket, mert azt lehet csekély költséggel is megtenni. És az ásott és falazott

gödrök helyett 2¹/₂—3 méter magasságig földszint is lehet rakni a trágyát s ugy aztán jól meglocsolván (trágyalével vagy vízzel), 3—4 cm. vastagságban homokkal, földdel befödve, a trágya anyagait lekötjük s jó érett trágyát fogunk nyerni.

Mindig szem előtt tartsuk, hogy a ki kellő minőségű trágyát nem termel, az drágán és rosszul gazdálkodik és jövedelme nem sok marad.

Nem tartom helyesnek azon eljárást, hogy a kész hasznót elvesztegessük, pedig a trágya egyik jövedelmi forrása az állattartásnak s ha azt rendszeren nem kezeljük, értéktelen marad és számításunk rosszul fog kiütni, mert ennek a hiányát a növényzet érzi meg, mert mint az állatnál, ha rossz az abrak, sovány marad az állat, ugy a növényeknél is, ha rossz a föld, sovány lesz a termés.

Ajánlatos ezért, hogy t. gazdatársaim nagyobb figyelmet fordítsanak a trágyatelep kezelésére, a melyen elegendő mennyiségű jó istállótrágyát állíthatnak elő, hogy a növények termelésénél a talajt a kellő növényi tápanyagokkal ellássák.

Osztróvác György.

Vegyések.

A tojást télen is folytatják a tyukok, ha a tyukól fenekére egy réteg friss trágyát helyezünk és ezt gyakrabban megújítjuk. A trágya ugyanis erősen melegít és ez a meleg készíti a fölötté az ülőruda-kon levő tyukokat a tojásra. Természetes, hogy a déli lapos fekvésű és ablakokkal ellátott ólakban a tyukok rendszeren korábban szoktak tojni, mint a hidegebb ólakban. Az ilyesmi igaz, hogy egy kis fáradsággal, sőt néha költséggel jár, de ki is szokta fizetni magát, mert hiszen a friss tojást mindig szívesebben veszik és jobban is fizetik.

A kerti föld ásása fagyos időben. Tudjuk azt, hogy a kertiföldre milyen hátrányos ha nedves időben összetapossák, mert az ilyen föld aztán nagyon megkeményedik, hantós lesz s egy egész éven át ilyen marad. Ezen oknál fogva hibás dolog az is, ha ősszel nedves időben nehéz, kötött földet ásunk. Legcélszerűbb, ha a kerti földet akkor ásunk, ha az egy kissé már megfagyott. Majdnem minden télen van olyan idő, hogy heteken át csak gyenge fagyok járnak, a midőn anélkül, hogy a földnek ártanánk járhatunk rajta s jó éles ásóval a vékony fagyott földréteget áttörhetjük; az ilyen időben felásott föld alaposan átfagyhat, elmálhat és ennek folytán porhanyóvá válik.

Almát. körtét az összezsugorodástól (összefonnyadástól) ugy védhetünk meg, ha azon fajokat, melyek erre nagy hajlandóságot mutatnak, rétegenként hordókba vagy faládákba rakjuk akként, hogy az egyes rétegek közé száraz polyvát, homokot, hamut szórunk; az így telerakott hordók vagy ládák hűs, száraz, de fagymentes helyekre állítandók.

A kórusban.

* MULATTATÓ. *

Gönczölszekér.

*Végy fel engem gönczölszekér!
Szegény vagyok mostan, szegény . . .
Ellopták szép arany fedöm,
Keresgetem most könnyezőn . . .
Tán meglelem, ha sietek,
Visszaveszem a kincsemet —
Gönczölszekér . . .*

*Fényes szekér, aranyseker,
Saroglyádon megférek én.
Addig óh, míg szétnéz szemem,
Ott a titkos buvóhelyen,
Míg az éj nem álmosodik:
Vigy el a nagy nyárfasorig —
Gönczölszekér . . .*

*Ha látom ott az új tanyán,
Utadra hogy néz a babám:
A kincsemet megleltem én,
Gazdag leszek, már nem szegény.
Aranyküllös rézkereked,
Csendesedjen míg lemegyek —
Gönczölszekér . . .*

*De ha látom, hogy a babám
Ölébe más ül a tanyán:
Többé semmit sem keresek . . .
Tüzet szórjon négy kereked,
Fordítsd ki szép saroglyádból,
Fordíts ki e bus világból —
Gönczölszekér . . .*

Petrus Jenő.

Kutya-történetek.

A kutyának a hűsége közmondásszerűvé vált, és méltán. Talán mindenkinek volt már alkalma tapasztalni azt a megható ragaszkodást, a melylyel ez a szegény négylábu állat gazdája irányában viselkedik. Türelmetlen gazdája nagyokat rug rajta, szobákból, konyhából kergetik, sovány ételmaradékot vetnek oda neki s ebből is hányszor nincsen része az árva fejének, azért hűséges a házhoz és házbeliekhez, farkát esóválja s ugrál örömeiben, ha meglátja őket, kiktől pedig sokszor semmi jót nem várhat, ha pedig nyugszik a gazda, hűséges őrizője a háznak.

Ez mindennapi dolog, de vannak rá esetek, melyekben a kutya olyan önfeláldozó ragaszkodást tanúsít gazdája iránt, hogy igen sok lelkes lényt megszágyenit vele. Ilyen történetkéket mondunk el alább, a kolozsvári állatvédő egyesület hivatalos

lapja nyomán, mely szinte megható szeretettel foglalkozik az állatok védelmével. Ezeknek a történetkének is az a céljuk, hogy a ki elolvassa, vegye szívére a dolgot s igyekezzék türelmesen, emberségesen bánni a mi hűséges négylábu barátainkkal.

Az 1572-ik esztendőben *Oraniai* Vilmos spanyolországi harezai közben Brabantban tartózkodott s francia csapatok megérkezését várta. Ámde a várt segédesapatok nem érkeztek meg, s közeledvén a tél, kénytelen volt zsoldosait elbocsátani. Visszavonulását meg is kezdte a még megmaradt katonáival a Rajna felé. Ez alkalommal majdnem a spanyolok kezébe került, ha a hű és éber kutya nincs a közelében. Fáradságtól elbágyadva feküdt sátrában, az álom csakhamar erőt is vett rajta. A király sátra őrizetlen volt. Ekkor egy spanyol csapat közeledett, az első előőrskön már áthaladt s a szunyadó katonák közt átosonva a király sátrának tartott, midőn a királyi sátorban levő kis kutya elkezdett rémesen üvöltöni s dühösen rángatni a király fekhelyének szélét; a jeladás még idejekorán történt, a király s a sátor körüli örök figyelmessé lettek a kutya által s megértvén a veszélyt, mihamar visszaverték a esakély számu spanyol csapatot. Fölösleges talán hozzátenni, hogy az ura életét megmentő kutya mily kiváló bánásmódban részesült ezentul, sőt ura halála után sirkövére a hű eb képét is rávésték.

A *freilassingi* vasuti katasztrófa alkalmából, mint egy szemtanu elbeszéli, megható jelenet játszódott le. Egy nagy barna kutya erősen szűkölt, vonított egy waggon mellett, a melynek romjai félig eltemettek egy fiatal embert. Ez a fiatal ember gazdája volt, a kinek, szerencsére, semmi baja nem történt, csak nagyon kényelmetlen volt a helyzete. Még mielőtt az emberek a segítségére mentek volna, a kutya dühösen rontott többször a waggonra, hogy gazdáját kiszabadítsa, de a szilánkok csak összevérezték, a nélkül, hogy célját elérhette volna. A mikor azután segítségére mentek a gazdájának, még nagyobb buzgósággal látott hozzá a szilánkok elhordásához, miközben hálásan ugrált a dolgozó emberekre. A mikor pedig kiszabadult a gazdája, nem tudott hová lenni örömeiben.

Egy *budapesti* hajóskapitány nyolcz hónappal ezelőtt elvesztette nejét. A gyermektelen házaspárnak kedvence egy kis kutya volt, mely ma hűséges kísérője ugyan a férjnek, de még hivebb gyászolója az elhunytnak. A kapitányné halála óta a kis állat minden nap kimegy a kerepesi-uti temetőbe; urnójének sirja tövében kis mélyedést kapart ki magának, hol étlen-szomjan, bánatosan szokta eltölteni a napot. A multkor két napig nem tért vissza és ura egy matrózával hozatta haza erőnek erejével.

Egy bécsi orvos *Bécs* közelében nyaralt családjával. A kis leányának egy szép gyermekkocsit vett és a dada abban viszi sétálni, a kicsikét. A társaságnak *Lot*, a pudli kutya is tagja, a hűséges állat folyton a gyermekkocsi előtt ugrált és néha

még a kocsiba is beugrott a gyermek mellé. Egy nap azonban a gyerekkoosinak hült helye támadt. Az udvarból valaki ellopta. Már feladták a reményt, hogy a kocsit megtalálják és a dada a kicsikét a karján vitte sétálni. De egy nap véletlenül mégis csak megtalálták a gyerekkoosit. A mint ugyanis az orvos családja sétálni indult, egyszerre csak a kis kutya nyugtalanul ugrálni kezdett és ingerülten szaladt neki egy, a másik oldalon czipelt gyerekkoosinak. Az orvos neje a kutya ugrálása által figyelmessé lett arra a gyerekkoosira és ő is átment a másik oldalra, a hol csakhamar megismerte a saját kocsiját. Az a másik dada eleinte himezett-hámozott, de aztán mégis csak beismerte, hogy ő lopta el a kocsit a saját asszonyának kis gyermeke számára. Így lett *Lot* pudliból a legügyesebb rendőr.

Pensylvániában, *Eldred* városában késő éj idején kigyuladt a szálloda, a mely azon napon zsufolásig tele volt vendégekkel. Az egész személyzet aludt, az éjjeli kapus pedig részegen támolgott és mitse vett észre a nagy veszedelemből. A kutyának ő volt a gazdája s a hü állat legelsőbb is az ő megmentésére gondolt. Gallérjánál fogva megragadta s kiezipelte az utczára, hogy a friss levegőn magához térhessen. Azután visszafutott a szállóba s rettenetes ugatásba kezdett, a mivel sikerült is a vendégeket fölvernien. Hanem még ennél is többet tett. Egy asszony menekülés közben kiejtette a karjaiból a gyermekét s a derék állat a fogai közé kapva a sirdogáló kicsit, kimentette a lángok közül. Ujra meg újra befutott az égő házba, hogy menteni segítsen — és egyszerre csak nem jött többé elő. Valami lehulló gerenda üthette agyon, odaégett. Odaégett annyi sok emberért, a ki neki idegen volt s a ki talán meg is rugdosta őt. Ez a kutya észjárás, a melyben valóban nincs önzés; a hűségesebb érzésü teremtmény bizonyosan tényleg a kutya.

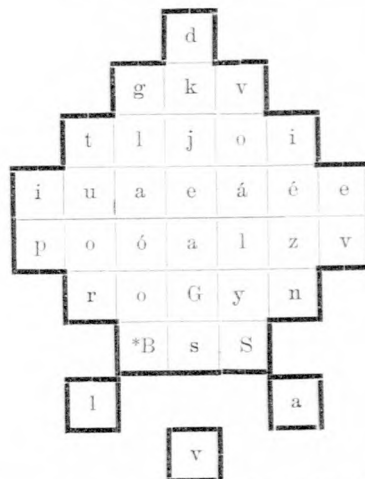
Képiünkhöz.

A khórusban. A szent ünnepek istentiszteleti fényének és magasztos voltának egyik mellőzhetlen emelője a khórus, a templomi énekkar, mely énekével a szertartás kiegészítő részét képezi. Mai képiünk ily templomi khórus ábrázolása. Az ódon boltíves templomban hálaadó istentisztelet tartatik, melyhez a klastrom szerzetesei szolgálatják az éneket és zenét. A világtól és annak örömeitől önként elzárkózott szerzetesek örege-ifja résztvesz a templomi énekkarban, az ihletett arczokról az áhitat és az isteni igékhez való ragaszkodás sugárzik vissza. A rend főnöke, a jóságos agg szerzetes vezeti a khórust, mely mögött kísérő zenét szolgáltatók ülnek hangszereikkel.

Betűs sakk-talány.

— Szoboszlai Gyula-tól. —

Megfejtendő lóugrás szerint. A kiindulás *-gal van jelölve. A helyes megfejtések beküldői között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő január 7.

Lapunk mult számában közölt betűtalány megfejtése:

Sirassatok, ha meghalok.

A megfejtők neveit lapunk legközelebbi számában közöljük.

Lapunk 51. számában közölt kockarejtvényt pótlólag helyesen fejtették meg: Horváth Róza, Donáth Ilona, Horváth Lina, Kamondy Károly, Horváth Károly, Tatár István, Balogh Gyula, Nagy András, Berta János, Fliszár László, Száteleki János, Esküth György, ifj. Zsigovits János, Baráth János, Roth János, Bede Sándor, Ujvárosi Népkör, Gazdakör Tallóson, Nagy István, Asztalos Mózes, Aranyos Illés, Izményi Ferencz, Nagy János, D. Nagy István, Radics András.

A d o m á k.

Czigány büszkeség.

Igáslovat akart venni valaki a lóvásárban, de nem talált a vásár szűke miatt. Egy czigány észrevéven vevőszándékát, elkezdte saját gebéjét kínálni neki.

— Bolond vagy te czigány! Hogy vegyek én ilyen lovat?

— De csak vegye meg ázs ur, bizony Isten, jól jár vele. Ócsón ádom.

— Nem kell nekem, hiszen czigánynak való az.

— De már csak ázsirt is magának prezentelem.

Feltalálta magát.

Valami esin miatt elfogták a esendőrök a muzsikus czigányt.

No, more, — ijeszt rá egyikök, — most majd mi hegedülünk neked olyan nótát, a mire nem szívesen tánczolsz.

Czigány. Sose vesződjenek tek. zsandár urák á nótákkal, mert Isten úgy se nem fizethetek, nincsen egy krájesárkám se.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többeknek. Előfizetőink köréből a karácsonyi ünnepek alkalmával számosan felkerestek bennünket üdvözetükkel; fogadják az illetők e helyen őszinte köszönetünket! E helyen kívánunk egyuttal boldog újévet a „Független Ujság“ olvasóinak.

Alábbi t. előfizetőink féléves előfizetésük fejében 1 frt 30 kr. helyett csak 1 frtot küldvén be, kérjük a hiányzó 30 kr. mielőbbi beküldését, ellenkező esetben *nem hat hóra, hanem csak öt hóra számíthatjuk előfizetésüket.*

Sz. Nagy András, Kristó Mihály, Debreczeni József, Mayer Béla, Béri Gyula, Rozmán János, Dóka István.

Továbbá következő t. előfizetőink negyedéves előfizetés fejében 70 kr. helyett csak 50 krt küldöttek, kérjük a hiányzó 20 kr. mielőbbi beküldését, ellenkező esetben *nem három, hanem csak két hóra számíthatjuk az előfizetést.*

Bernáth András, Szabó András, Horváth Pál Somogyi József, Zeveggyi János, Varga János, Hulák Bódog, Győri András, Pluczer Miklós.

Az előfizetés mielőbbi pótlása annál inkább czélszerű, mert a lap rendes küldését csak így biztosíthatjuk.

Radics András urnak. Ha pénzügyőr akar lenni, nyujtsa be kérvényét a kerületi pénzügyigazgatóságához. A folyamodványhoz keresztlevelel s erkölcsi bizonyítvány csatolandó. Felvételnél nem kell vizsgát tenni; a szükségeseket a próba idő alatt tanulhatja meg. — **Erdélyi** Gábor urnak. Egyidejűleg postai uton megküldtük Önnek „Utmutatás hitelszövetkezetek alakítására és vezetésére című füzetet, a melyből teljes tájékozást szerezhet a hitelszövetkezet megalakításához szükséges teendők iránt. Üdvös kedveményezéséhez sikert kívánunk és — ha szükség lesz rá — a továbbiakban is szívesen szolgálunk tanácsal. — **S. G.** urnak. A dolgozatokat vetjük; legközelebb megmondjuk róluk véleményünket. Öszinte üdvözetünk! — **Stande pede.** Az ujonczot illetőségi helyük kerületében hívják be sorozásra. Ha más kerületben akarja magát behivatni, a hol p. o. ideiglenesen tartózkodik, akkor a hadkiegészítő parancsnoksághoz kell folyamodnia, s a folyamodványt saját kerületének szolgabírói hivatalához nyujtsa be. 2. Számrejtvényei közül a használhatóknak rövidesen sorát fogjuk ejteni. 3. Nincs róla tudomásunk. 4. Bekötési táblát ez évben nem készítettünk. — **S. J.** urnak, P.-Bábozka. Mi könyvek kiadásával nem foglalkozunk, tehát b. ajánlatát sajnálatunkra nem fogadhatjuk el. Tessék valamely könyvkiadó vállalatához fordulni. Megjegyezzük, hogy a tervbe vett mű legalább tíz ívet tenne ki, a minnek csak a kinyomatási költsége 350—400 forintba rugna legalább. Ilyen befektetéshez még gyakorlott s az irodalom terén működő poéták sem egykönnyen kapnak kiadót. Jókait a méltóságos cím illeti meg.

P. S. urnak Vukovár. A Fortuna aranybánya-részvénytársaság vezetői fenytő eljárás alá vonattak; ha panaszszal óhajt élni, méltóztassék a budapesti V. ker. büntetőjárásbírósság elé terjeszteni. Azt még most nem lehet megmondani, hogy „a veszett fejszének megkerül-e a nyele”. — **Kovács** János urnak. Nekünk a nevezett hagyatékról tudomásunk nincsen, de ha csakugyan meg volna, arról az örököszt hivatalból értesítik. Ujabbban sok ilyen milliós örökségről meséltek, melyekből egy fabatka sem bizonyult igaznak. — **Fekete** Antal urnak. A levelet megkaptuk s szíves üdvözetét őszintén viszonzozzuk. Ahhoz, hogy valaki költő legyen, az ihleten kívül igen sok előzetes tanulmány is kell, mert a versírásnak is meg van a maga szabálya, a melyet ha valaki egyáltalán nem ismer, jó verset még akkor sem írhat, ha különben képessége volna hozzá. **Nikodem** Vilma urnőnek. A számrejtvény jó, de mi már csak könnyebbet kérünk. — **Dageliropu** Mezőtur. Levelét odaadtuk a Tudományos Akadémia titkos ábc-szakértőinek, de azok is beleöszültek a fejtörésbe a nélkül, hogy ki tudták volna, mit kíván? — **Terba** Gábor urnak. Német nyelvű olsó néplapot csak egyet ismerünk, idegen nyelvű lapot azonban nem ajánlunk. — **Juhász** István urnak. Tudósítását köszönjük, ezuttal a tér szűke miatt ki kellett hagynunk. — **Hadköteles.** A hadkötelezettség alól nem lehet kibujni. Haza ugyan nem tolonczolják az illetőt, de szókevény-számba megy s ha később hazakerül, leszámol vele a katonaság. — **Kazda** Venczel urnak. Az említett czimre

a karácsonyi számot el fogjuk küldeni. Köszönet! — **Tóth** Imre urnak. A kért regényt nem érdemes utánvéttel küldeni, mivel épen megegyszer annyiba jönne. Kérjük a 40 kr. előleges beküldését. akár bélyegeken, akár postautalványon. — **Palánki** József urnak. A bélyegeket előfizetésébe betudjuk, a küldött előfizetőt nagyon köszönjük. — **Illés** József urnak. Lapunk iránt tanusított szíves érdeklődéséért fogadja őszinte köszönetünket. — **Baán** Lajos urnak. Halle. 1. Nem fognak a közforgalomból kivontatni. 2. Egyelőre csak akadémiai v. g. tanintézeti képesítés, és több évi gyakorlat valamely g. tanár mellett — bonifikálható. — Folyamodni a miniszteriumhoz, legjobb ha azon tanszék tanáránál bemutatkozik, a mely tárgyhöz legtöbb kedve van s folyamodványát azzal pártoltatja.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 1-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 12.40 frttól 13.30 frtig, *pestvidéki* 12.25 frttól 13.25 frtig, *fehértmegyei* 12.45 frttól 13.20 frtig, *bácskai* 00.00 frttól 00.00 frtig *bánsági* 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.45 frttól 8.55 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.00 forinttól 6.30 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 6.50 frttól 7.20 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.20 frttól 6.25 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.10 frttól 5.05 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	19.60	19.40	19.40	19.20	18.60	18.30	17.80	15.80	13.50

Buzakorpa, finom 4.40-4.50, durva 4.00—4.20 frtzsákkal együtt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 317—350 frtig; *középmínőségűért* 275—290 frtig; *gyenge minőségűért* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként* élősúlyban 28—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 26—27½ frtig. *Fejős tehén,* magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—145 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 32—42 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 44—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—52 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 47—48 frt.

Baromfivásár. *Lud,* sovány, páronként 1.60—2.00 frtig, *kacsa* 1.80—2.60 frtig, *tyúk* 0.80—1.30 frtig, *csirke* 70 kr.-tól 100 krig, *kappan* 1.20—1.80 frtig, *pulyka* 2.20—4.80 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 3.00—5.00 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj* Ia. 108—140 kr., IIa. 100—110 kr. *Olvasztott vaj* 00—000 kr. *Méz* sárga csurgatott 40—70 kr. *Burgonya* sárga 2.30—3.00, rózsá 2.00—2.50, közönséges 75—85 kr., *paprika* 35—52 frtig, hüvelyes paprika 18—52 frtig métermázsánként.

Egyéb magvak: *mák* 18—26 frt; *bab* fehér nagyszemű 8—12 frt, *apró* 9—11 frt, *tarka* 9—12 frt, *lencse* 14—18 frt, *borsó* héjas 6.50—12 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repce* 13.00—13.50 frt. *lőhere* 38—43 frt mm.-ként.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gőzcséplők

Pontos czim:

**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR**
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók

Morzsolók

ORSZÁGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessenffy Aristid, Püspöky Emil, Hubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmás eleséget

tüzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

— Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.)** és a vidéken létesített **ügyosztályok.**

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 10-60 év közt időre kezeskedésben. Birtokos felmondhat, pénzügyi intézet nem mondhat fel. Csekély kamattal és kis törlesztéssel. Leboncolítás legkorábbi idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. — Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyomásolat. 40494

Ingatlan- és Jótárgy Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedül, mely az ország minden megyéjében hatóságok és a legkiválóbb földtulajkosok által ellenőrzés alatt áll.

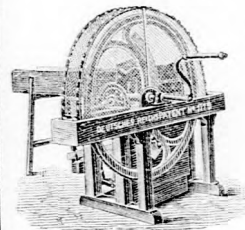
SACK RUDOLF egyedi képviselője Magyarországon

Propper Samu

Budapest, Váci-körút 52. sz.

Előre bocsátva, hogy *Sack Rudolf világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam* kaphatók:

Ajánlom közkedveltségű **egyetemes és többvasu cskémen** kívül sík és dombos talajra egyaránt kitűnően alkalmas **sorba- és szórvavető gépeimet**

szecskavágó-,

répavágó-

gépeimet.

Kézi, járgány- és gőzhajtásra járgányaimat,

a jelenkor legjobb **takarmánypároló** szerkezetű

készülékemet s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

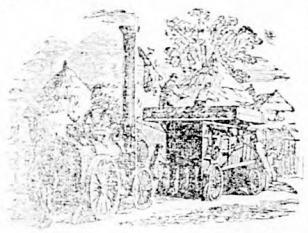
Glichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. után.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigazgatója ajánl utolérhetetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

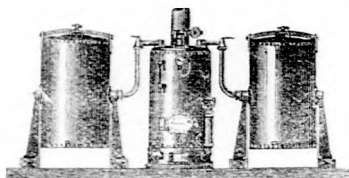
szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- és félmagas- és vasmőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását. **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

TAKARMÁNYKAMRA- BERENDEZÉSEK

nevezetesen: *szeeszkavágók*, szabadalmazott védőkészülékkel, *réparágók* szelet- és koczkavágásra, *rőpazúók*, *kukorica-morzsolók* *darátómalmok* kézi, járgány- és gőzhajtásra, *amerikai*

Duplex-darátók gőzhajtásra, csöves- és szemes-kukorica és mindennemű gabonafajok egész finom darálására, *egy- és kétjáratu malmok* vasállványon, *olajpogácsatorók*, *járgányok*, *transmissiók*,

burgonyafőző- és takarmányfüllesztő készülékek, továbbá *trágyalé-szivattyúk* és *fecskendők*, *trágyalé-osztók*, *széna- és szalmasajtók*, nemkülönben az összes *talajművelésközök*, *vető-, kaszáló- és aratógépek*, *gabonatisztító- és osztályozó gépek*,

répamagtisztítók

nagy választékban jutányos áron kaphatók

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosoknál

BUDAPESTEN, V. ker., Váci-körút 60. szám.

Árjegyzék és költségvetés kívánatra ingyen és bérmentve.

A „Független Ujság” kiadóhivatalában megszerezhető:

A Magyar Nemzet Ujjászületése.

A „Független Ujság” karácsonyi melléklete, mely az 1848-ki korszakalkotó eseményeket írásban és művészi kivitelű képekben ismerteti.

Ára: postai küldéssel együtt 30 kr.

„Magyar Földművelők Naptára 1898.”

Ára postai küldéssel együtt 35 kr.

Csúz és köszvény,

csúzós, fej- és fogszagatások, hülési és ficzomodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

DROXIDOLIN

nevű gyógyszer, melyek üvegje 50 krajczár és 1 frtért kapható

Valódi minőségben kapható **HAVADI DÓZSA ÁRPÁD** gyógyszerész gyári raktárában

ESZTERGOM-TOKOD.

Főraktárak: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, Budapest, Király-utcza 12. sz.

Dr. **EGGER LEO** és **TÁRSA** gyógyszerész uraknál, Budapest, Váci-körút 17. sz.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitüntetve.

VARJU ÉS TÁRSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep

BUDAPEST,

VIII. József-körút 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. **Cimbalmok** pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 frttől feljebb. **Czimbalmainkért** 2 évi kezességet vállalunk. **Lekelekedük** 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Régi kijátszott hegedük nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtért és feljebb.

Javítások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Használt hangszerek becseréltetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Üzenet Karikás bácsitól!

Karikás János bácsi azt üzeni

a „Független Ujság” olvasóinak, hogy rövidesen ki fogja adni az ő

Csodálatos

Amerikai Kalandjainak

a gyűjteményét

a „Független Ujság” könyvtárának legközelebbi füzetében.

A munka ára 50 kr. lesz, de a „Független Ujság” olvasóinak, mint régi ismerősöknek, **35 kr-ért adja**, mely összeg legkezelszerűbben az előfizetési díjjal együtt küldhető be

a „Független Ujság”

kiadóhivatalához,

Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám.

Köhögés, rekedtség,

tüdő és mellfajás, számarhurut, náthaláz (influenza), továbbá nehéz légzés és a torokbajok különböző neimeinél

Turbolya mellszörp és bonbon

használható meglepő sikerrel. Üvegje 1 frt, bonbon 30 kr-ért kapható

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG”

politikai és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Magyar Gazdaszövetség”

népies közlönyét.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kispasztorok, iparosok és magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „FÜGGETLEN UJSÁG”-ot,

a magyar nép igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 2 frt 60 kr. Félévre 1 frt 30 kr.

Politikai iránya a mezőgazdaság érdekeiért küzd, *gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak útmutatást. *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos iránynak istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: Bársony István, Buday Barnabás, Gerley Szerér, Lakatos Sándor, Móra István, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Rexa Dezső, dr. Szilárd Ferencz. **Lapunk gazdasági részének munkatársai:** Baly Kálmán, urad. kasznár, dr. Bernát István, közgazdasági író, Czajlik István, földmives isk. igazgató, Cserhádi Sándor, gazdasági akadémiai tanár, Hajdu István, urad. kasznár, isk. igazgató, Hosszu Albert, földmiv. isk. tanár, Hreblay Emil, gazd. egyesületi titkár, Jankó Szilárd, Hosszu Albert, földmiv. isk. tanár, Hreblay Emil, gazd. egyesületi titkár, Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál, orsz. magy. gazd. együleti titkár, Kerpely Kálmán, gazd. tanintézeti tanár, Löcherer Andor, közgazd. író, Monostori Károly, állatorvosi akad. tanár, Praznorszky Ágost, urad. kasznár, Rovara Frigyes, urad. igazgató, Rubinek Gyula, országos magyar gazd. egyes. titkár, K. Ruffy Pál, uradalmi főtiszt, Sporzon Pál, gazdasági tanint. tanár, Száhlender Gyula, urad. építészeti intező, Szalay János, gazd. egyes. titkár, Szilassy Zoltán, orsz. magy. gazd. egyes. titkár, Stankovics János, gazd. tanint. tanár, Vasadi Balogh Lajos, lelkesz, közg. író, Wimmer Károly, a „Borászati Lapok” v. t. szerkesztője.

A „Független Ujság” képeit a legelső magyar művészek készítik.

Levélsekényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

Előfizetőinek első biztosítást díjtalanul eszközöl az Orsz. Magy. Kölesönös Biztosító Szövetkezetnél.

A „Független Ujság” olcsóságával (egész évre 2 forint 60 kr., félévre 1 frt 30 kr.) főleg a szerényebb viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Budapest, Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasuton Budáról könnyen elérhető.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukeziókra

melyek minden év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Veszünk a legelőnyösebb árak mellett mindennemű

jól sikerült vetőmagvakat

Ajánlunk a legolcsóbb árak mellett **szavatolt megbízható** műtrágyákat, u. m.:

Thomasz-salakot, chilisalétromot, szuperfoszfátot stb.

Gabonaközvetítés. — Erőtakarmánybeszerzés.

A „**HUNGARIA**” MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot,

Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitűnő minőségben.

Központi igazgatóság: **BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 21. szám.**

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)